

AGENDAPUNT 3 Memo stand van zaken OPZuid 2021-2027

Aan	Van	Datum
Comité van Toezicht OPZuid 2021-2027	Stimulus Programmamanagement	9 april 2024

Onderwerp

Stand van zaken OPZuid 2021-2027

Geachte leden,

In dit memo informeren wij u over de stand van zaken van het OPZuid 2021-2027 programma. Op het moment van schrijven zijn er drie openstellingsrondes geweest. De vierde openstellingsronde sluit op 12 april 2024. In deze notie schetsen wij, in aanvulling op de voorgaande notities, kort het verloop van de openstelling van het najaar 2023 en blikken wij vooruit op de openstellingsrondes in het voor,- en najaar van 2024.

OPZuid 2021-2027

De Europese Unie heeft voor de programmaperiode tot en met 2027 een aantal doelstellingen geformuleerd. Zuid-Nederland zet met dit EFRO-programma in op de Europese beleidsdoelstellingen een **slimmer** en een **groener** Europa. Binnen de systematiek die de Europese Commissie voor de programma's heeft ontworpen, kiest Zuid-Nederland voor een inzet op drie zogeheten specifieke doelstellingen:

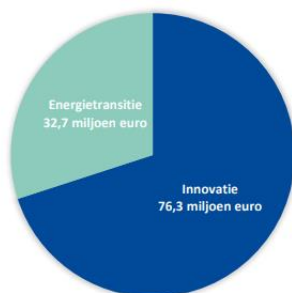
1. Innovatiebevordering (RSO1.1);
2. Innovatie van het opwekken van hernieuwbare energie (RSO2.2);
3. Het ontwikkelen van slimme energiesystemen (RSO2.3).

Wij zetten als programma specifiek in op slimme en groene innovaties, die ten goede komen aan de volgende vijf maatschappelijke transitie zoals benoemd in de RIS3 Zuid-Nederland 2021-2027:

1. Energietransitie;
2. Klimaattransitie;
3. Grondstoffentransitie;
4. Landbouw- en voedingstransitie;
5. Gezondheidstransitie.

Programmabudget

Het door de Europese Commissie beschikbaar gestelde Europese programmabudget van het OPZuid 2021-2027 programma is 109 miljoen euro (inclusief technische bijstand en het flexibiliteitsbedrag). Dit is als volgt verdeeld over de beleidsdoelstellingen 1 (innovatie) en 2 (energie):

Daarnaast omvat de Rijksbijdrage aan het programma ruim 19 miljoen euro.

Terugblik openstelling najaar 2023

Op vrijdag 17 november 2023 sloot om 17:00 uur de derde openstellingsronde. Er zijn in totaal 50 aanvragen ingediend voor een totale subsidieaanvraag van € 35.616.645,38 OPZuid-subsidie (EFRO / Rijk) en € 13.055.788,63,- aan provinciale cofinanciering. Het totaal aangevraagde subsidiebedrag komt daarmee op €48.672.434,02.

Voor deze call van het OPZuid 2021-2027 was € 7.500.000,- Rijksbijdrage beschikbaar en dit zal worden verwerkt in de beschikkingen, naar rato de EFRO toekenningen, na de beoordeling door Stimulus Programmamanagement.

Hieronder ziet u een overzicht van het aantal projectaanvragen per transitie en de verdeling van het subsidiebedrag, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen OPZuid-subsidie (EFRO+RIJK) en provinciale cofinanciering (COFI):

Transitie	Subsidieplafond OPZuid najaar '23 (EFRO/RIJK)	Aantal projectaanvragen	Aangevraagd subsidiebedrag totaal (EFRO/RIJK + COFI)	Aangevraagd OPZuid subsidiebedrag EFRO/RIJK excl. COFI)	COFI ingediend
Landbouw en voeding	€ 6.100.000	10	€ 9.042.851	€ 6.911.097,32	€ 2.131.753,67
Klimaat	€ 5.800.000	5	€ 5.579.146,75	€ 3.905.402,72	€ 1.673.744,02
Gezondheid	€ 5.100.000	14	€ 12.854.131,36	€ 9.496.057,67	€ 3.358.073,69
Grondstoffen	€ 7.300.000	10	€ 10.326.293,73	€ 7.320.080,50	€ 3.006.213,23
Energie	€ 5.350.000	11	€ 10.870.011,20	€ 7.984.007,17	€ 2.886.004,02
Totaal	€ 29.650.000	50	€ 48.672.434,02	€ 35.616.645,38	€ 13.055.788,63

In totaal werd ca. 6 miljoen meer OPZuid-subsidie aangevraagd (€ 35.616.645,38) dan dat er gepubliceerd was (€ 29.650.000). Uitgesplitst per transitie geeft dit het volgende beeld:

- Binnen het thema 'Gezondheid' zijn de meeste projectaanvragen ontvangen (14 projectaanvragen) en werd het OPZuid-subsidieplafond bijna twee keer overvraagd.
- Binnen respectievelijk de transitie 'Energie' (ca. 2,5 miljoen overvraagd), de transities 'Landbouw en voeding' (ca. 8 ton overvraagd) en 'Grondstoffen' (20 duizend euro overvraagd) werd tevens méér subsidie gevraagd dan dat er aan budget gepubliceerd was.
- Binnen het thema 'Klimaat' zijn de minste projectaanvragen ontvangen (5 projectaanvragen, ca. 2 miljoen ondervraagd).

Samenvattend: de animo voor deze openstelling bleek groot, maar het aantal aanvragen varieerde sterk per transitie.

Volledigheidstoets

De 50 aanvragen zijn door Stimulus direct na indiening getoetst op volledigheid. Hierin zijn slordigheden geconstateerd, zoals het gebruik van oude begrotingsformats of niet-gedateerde bijlagen (zoals mkb-verklaringen). Dit was echter geen reden tot afwijzing omdat een aanvraag niet volledig was. Voor twee aanvragen geldt dat wél de conclusie is getrokken dat de aanvraag niet volledig was en dus niet in behandeling kon worden genomen. Bij één van de aanvragen bleek de samenwerkingsovereenkomst niet getekend. Bij een tweede aanvraag ontbrak het projectplan. De aanvraag die geen projectplan bevatte, is alsnog later ingediend en wel als volledig beoordeeld.

Samenvattend: van de 50 ingediende aanvragen zijn er 48 aanvragen in behandeling genomen.

Beleidsbeoordeling

Stimulus heeft deze toets in de dagen na de sluiting direct uitgevoerd voor de 48 volledige projecten. Daarbij ging het bijvoorbeeld om de beoordeling of sprake is van ten minste twee samenwerkingspartners en of er sprake is van een weigeringsgrond zoals gepubliceerd in de subsidieregeling. Eén aanvraag is niet door deze binaire toets gekomen omdat er inderdaad sprake was van een weigeringsgrond (verwaarding van reststromen uit mest). Uiteindelijk zijn er 47 projectaanvragen aan de Adviescommissie voorgelegd.

Adviescommissie

In januari en februari 2024 vonden de vergaderingen per transitie plaats. De Adviescommissie OPZuid 2021-2027 heeft in totaal 47 aanvragen beoordeeld.

Het minimum aantal punten dat een project moet scoren op de vijf landelijk vastgestelde verdeelcriteria, bedraagt 70 punten. Vervolgens wordt - indien het subsidieplafond overschreven is - van boven naar beneden bekeken welke projecten binnen het beschikbare subsidieplafond vallen. Indien meer projecten aan de criteria voldoen dan dat er subsidie beschikbaar is, wordt er gerankt op basis van de totaalscore van elk project. De Adviescommissie brengt vervolgens advies uit aan de Beheerautoriteit OPZuid 2021-2027.

Op het moment van schrijven zijn alle Adviescommissies achter de rug. Per medio februari hebben aanvragers kunnen navragen bij Stimulus Programmamanagement hoe de aanvragen beoordeeld zijn. De vijf Adviescommissies hebben tot 21 positieve adviezen geleid, met een totaal gevraagd subsidiebedrag van € 17.746.682,57 aan OPZuid-subsidie (EFRO/RIJK) en € 6.773.717,89 aan provinciale cofinanciering. Per transitie vertaalt zich dit in de volgende cijfers:

Thema	Aantal project aanvragen ingediend	Aantal aanvragen na volledigheid-/beleidstoets Stimulus	Aantal projecten te verlenen na Adviescommissie	OPZuid-subsidie (EFRO/RIJK) toe te kennen	Saldo OPZuid-subsidie t.o.v. subsidieplafond (= wat is er over)
Landbouw en voeding	10	8	2	€ 1.986.851,50	€ 4.113.148,50 over (geen ranking)
Klimaat	5	5	2	€ 1.441.177,50	€ 4.358.822,50 over (geen ranking)
Gezondheid	14	14	7	€ 5.903.503,29	€ -2.469058,37 (wel gerankt)
Grondstoffen	10	9	5	€ 3.762.470,92	€ 3.537.529,08 over (geen ranking)
Energie	11	10	5	€ 4.652.679,37	€ 697.320,63 over

					(geen ranking)
Totaal	50	46	21	€ 17.746.682,57	€ 11.903.317,43

Bij de gezondheidstransitie werd het subsidieplafond voor aanvragen met een positief advies overschreden. Hierdoor moest er gerankt worden. Drie projecten met 70 punten kregen hierdoor weliswaar een positief advies, maar komen voornamelijk niet voor subsidie in aanmerking. Op het moment dat de gerankte projecten daadwerkelijk zijn verleend tot aan het subsidieplafond, zullen de drie projecten met 70 punten een afwijzingsbeschikking ontvangen. Bij de andere transitie werd het subsidieplafond – op basis van de adviezen - niet overschreden waardoor er niet gerankt hoefde te worden en er dus budget overbleef.

Voor de projecten met een negatief advies boven de 60 punten zal Stimulus Programmamanagement per project de feedback vanuit de Adviescommissie doornemen en samen met de projectaanvragers kijken of, op basis van het advies van de Adviescommissie, het project nader opgewerkt kan worden om alsnog de drempel te bereiken in een nieuwe openstelling.

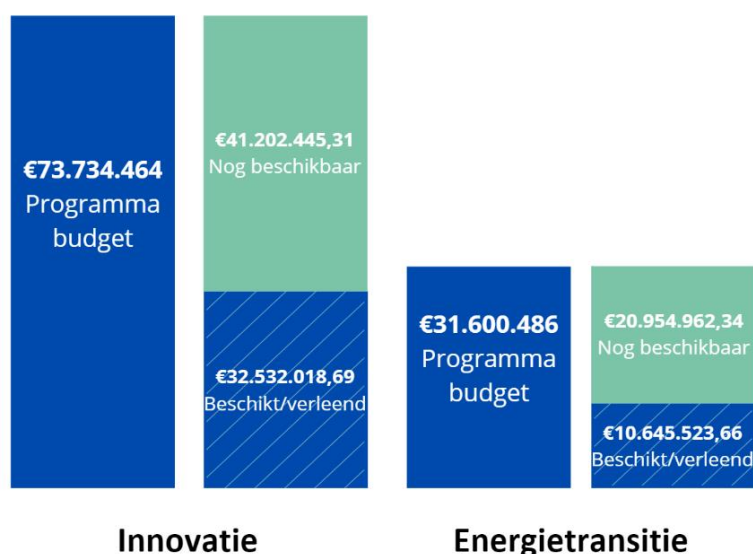
Financieel-technische toets

De derde stap in het beoordelingsproces is de financieel-technische toets. Dit houdt in dat aanvragers van projecten met een positief advies, financieel-technische vragen ontvangen over het project. Dit, om te beoordelen of het project past binnen de juridische kaders van EFRO. Daarbij kunt u bijvoorbeeld denken aan vragen over staatssteun en over een verduidelijking van begrotingsposten. Wanneer alle vragen naar tevredenheid zijn beantwoord, wordt de financieel-technische toets afgerond en kan de subsidie worden toegekend in de vorm van een verleningsbeschikking. Stimulus zal tevens een startgesprek met het consortium inplannen om de wet- en regelgeving door te nemen en nader kennis te maken.

Update programmabudget

Het door de Europese Commissie beschikbaar gestelde programmabudget van OPZuid 2021-2027 is 109 miljoen euro (inclusief technische bijstand en flexibiliteitsbedrag). Op dit moment zijn er drie OPZuid-openstellingen geweest. Hieronder ziet u hoeveel programmabudget er tot op heden verleend / op punt van verlenen is per beleidsdoelstelling en hoeveel programmabudget er nog beschikbaar is.

De genoemde bedragen zijn exclusief technische bijstand maar inclusief de flexibiliteitsbijdrage per beleidsdoelstelling. In het verleende bedrag zit ongeveer € 6,9 miljoen euro Rijksbijdrage verwerkt.

N+3 Update

Onderstaand treft u de gegevens aan met betrekking tot de financiële voortgang van het programma. Hieruit blijkt dat het programma op schema loopt voor de N+3-regel.

Gezien de werkzaamheden voor de afrekening van het Programma 2014-2020 voor zowel de BA alsook de ADR en CA, is er voor gekozen om in het boekjaar 2023 -2024, wat loopt van 01-07-2023 t/m 30-06-2024, nog geen declaraties in te dienen bij de Europese Commissie. Dit betekent dat er over dit boekjaar geen controlerapport hoeft te worden ingediend. De eerste declaraties bij de Europese Commissie worden dan ook verwacht in het najaar 2024. De door begunstigden ingediende declaraties beginnen nu binnen te komen. Tot op heden (27-03-2024) is er voor een bedrag van € 10,2 miljoen aan kosten gedeclareerd. In april, mei en juni worden de volgende voortgangsrapportages verwacht. Verwacht wordt de N+3 voor het jaar 2024 te behalen.

Year	Financieel plan		N+3 target		
	Total main allocation	Years in the Financing Plan	Cumulative amount of the main allocation	Cumulative amount of the pre-financing	EU contribution in the payment application (31th December) submitted to meet N+3 target
2021	-			545.108,36	-
2022	18.622.420,00			1.635.325,08	-
2023	18.922.145,00			2.725.541,80	-
2024	19.227.963,00	up to 2021	-	3.270.650,16	-
2025	19.539.897,00	up to 2022	18.622.420,00	3.815.758,52	14.806.661,48
2026	16.192.354,00	up to 2023	37.544.565,00	4.360.866,88	33.183.698,12
2027	16.516.893,00	up to 2024	56.772.528,00	4.360.866,88	52.411.661,12
2028		up to 2025	76.312.425,00	4.360.866,88	71.951.558,12
2029		up to 2026	92.504.779,00	4.360.866,88	88.143.912,12
2030					
Total	109.021.672,00				

Vooruitblik openstelling voorjaar 2024

Tijdens de drie eerdere openstellingrondes werden de vijf transities afzonderlijk van elkaar opengesteld, met daarbinnen specifieke thema's. De openstellingen in 2024 hebben een andere opzet. In 2024 volgen er twee openstellingsrondes (één in het voorjaar en één in het najaar) met iedere ronde twee identieke openstellingen. De twee openstellingen sluiten nauw aan bij de twee beleidsdoelstellingen 'Een slimmer Europa' en 'Een groener Europa'. Door open te gaan per beleidsdoelstelling en de indeling per transitie en thema los te laten, wordt het mogelijk om crossverbanden te maken tussen verschillende transities.

In de openstellingsronde voor het voorjaar van 2024 is 12,5 miljoen euro beschikbaar voor 'een slimmer Europa' en 12,5 miljoen euro voor 'een groener Europa'. Binnen 'een groener Europa' vallen de projecten gericht op de Energietransitie. Binnen 'een slimmer Europa' vallen de projecten gericht op de Grondstoffen-, Klimaat-, Gezondheids- en Landbouw en voedingstransitie.

Als voorbereiding op deze openstelling zijn er op 11 januari in Middelburg, 16 januari in Venlo en 1 februari in 's-Hertogenbosch voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd. Tijdens de sessies hebben wij potentiële aanvragers, net als bij vorige edities, opgeroepen om hun idee kort op papier te zetten (ook wel "oriëntatieformulier" genoemd). Dit formulier vormt voor ons de basis om een verkennend gesprek aan te gaan.

Op 19 februari 2024 is de vierde openstelling binnen het OPZuid Programma 2021-2027 geopend, de sluiting van de openstelling is op 12 april om 17:00 uur. Vanaf dat moment zullen alle processtappen zoals hierboven beschreven opnieuw worden doorlopen voor de nieuwe aanvragen. In juni en juli zullen de Adviescommissies weer plaatsvinden, waarna de projecten met een positief advies financieel technische vragen zullen ontvangen in de zomerperiode en de projecten met een negatief advies een negatieve beschikking.

Vooruitblik behalen mijlpalen (2024)

De voortgang van het programma wordt, naast de budgetuitputting, gemonitord aan de hand van outputindicatoren. Per outputindicator is een streefwaarde opgesteld voor 2029 en een mijlpaal voor 2024. De mijlpaal (2024) geeft een beeld van de voortgang van het OPZuid Programma 2021-2027. De voortgang op de indicatoren is bijgevoegd als bijlage 1. Na de openstellingen van 2024 zal aan de hand van het methodologisch kader worden gekeken of de streefcijfers zullen worden behaald of wijzigingen nodig zijn.

Bijlage 1. Voortgang indicatoren en mijlpalen OPZuid Programma 2021-2027

Indicatoren OPZuid Programma 2021-2027

Binnen de Europese programma's wordt onderscheid gemaakt tussen twee type indicatoren: resultaatindicatoren en outputindicatoren. De resultaatindicatoren worden pas bij vaststelling gemonitord en zijn nu daarom nog niet meegenomen in dit memo. Iedere beleidsdoelstelling heeft een aantal outputindicatoren die het mogelijk maken om de voortgang van het OPZuid Programma 2021-2027 te monitoren. De mijlpalen voor 2024 zijn vastgelegd in ons programmadocument. Onderstaande overzichten geven per beleidsdoelstelling de voortgang weer aan de hand van de score op de outputindicatoren.

In onderstaande overzichten per specifieke doelstelling is allereerst per outputindicator de streefwaarde aan het eind van het programma (2029) en de mijlpaal (2024) te zien. Vervolgens ziet u de projecten die een beschikking hebben ontvangen tot en met 31 januari 2024. Daarnaast ziet u de ingediende projecten die nog beschikt moeten worden per 1 februari 2024. NB. alleen reeds vastgestelde projecten tellen mee voor de mijlpalen van 2024. Op dit moment zijn alle verleende projecten nog in uitvoering en is er nog geen enkel project vastgesteld.

1.1 Innovatiebevordering

ID	Outputindicator	Streefwaarde (2029)	Mijlpaal (2024)	Beschikt t/m 31 januari 2024	Nog te beschikken d.d. 1 februari 2024
RCO01	Ondersteunde ondernemingen (waarvan: micro, klein, middelgroot, en groot)	1763	369	171	104
RCO02	Ondernemingen ondersteund door subsidies	368	37	119	61
RCO04	Ondernemingen met niet-financiële steun	1395	332	52	43
RCO10	Ondernemingen die samenwerken met onderzoeksorganisaties	188	2	76	32
RCO96	Interregionale investeringen voor innovatie in EU projecten	€ 40.000.000	€ 4.000.000	€0	€0

2.2 Innovatie van het opwekken van hernieuwbare energie

ID	Outputindicator	Streefwaarde (2029)	Mijlpaal (2024)	Beschikt t/m 31 januari 2024	Nog te beschikken d.d. 1 februari 2024
RCO01	Ondersteunde ondernemingen (waarvan: micro, klein, middelgroot en groot)	397	94	8	16
RCO02	Ondernemingen ondersteund door subsidies	116	12	8	7 ondernemingen
RCO04	Ondernemingen met niet-financiële steun	281	82	0	9 ondernemingen
RCO22	Bijkomende productiecapaciteit voor hernieuwbare energie (waarvan: elektriciteit, thermisch)	27 MW	2 MW	1,26 MW	-
RCO97	Ondersteunde hernieuwbare energiegemeenschappen	6	1	1	-

2.3 Het ontwikkelen van slimme energiesystemen

ID	Outputindicator	Streefwaarde (2029)	Mijlpaal (2024)	Beschikt t/m 31 januari 2024	Nog te beschikken d.d. 1 februari 2024
RCO01	Ondersteunde ondernemingen (waarvan: micro, klein, middelgroot en groot)	397	94	15	127
RCO02	Ondernemingen ondersteund door subsidies	116	12	15	21
RCO04	Ondernemingen met niet-financiële steun	281	82	0	106
RCO23	Digitale beheerssystemen voor slimme energiesystemen	11	1	0	13 systeemcomponenten
RCO105	Oplossingen voor elektriciteitsopslag	10 MW	1 MW	5772,50 MW	7007,44 MW

Voortgang mijlpalen (2024)

Bovenstaande tabellen geven een overzichtelijk beeld van de voortgang van de indicatoren per beleidsdoelstelling van het OPZuid Programma 2021-2027. Om de voortgang van het behalen van de mijlpaal (2024) daadwerkelijk te bepalen, mogen volgens het methodologisch kader enkel vastgestelde projecten worden meegenomen. Er zijn in totaal zeven projecten met een einddatum in 2024. Volgens het methodologisch dragen deze zeven projecten potentieel bij aan het behalen van de mijlpalen. Op basis van onderstaande tabellen zullen de – bij het opstellen van het programma - geformuleerde mijlpalen d.d. december 2024 niet behaald worden. Dit komt mede door de late start van het programma. Hierdoor zijn de projecten nog in uitvoering. Hieronder ziet u een overzicht van de projecten die naar verwachting in 2024 vastgesteld worden en dus wél meetellen voor de mijlpalen.

1.1 Innovatiebevordering

Einddatum '24	Naam	Subsidieregeling	RCO01	RCO02	RCO04	RCO10	RCO96	RCR02	RCR03	RCR05
STIM-00090	Water: de waarde	Klimaat	3,00	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
STIM-00103	HITEX	Landbouw	3,00	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
STIM-00484	CIRCULAIR CALCIL	Grondstoffen	4,00	4,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
STIM-00485	(Her)vulmachine	Grondstoffen	3,00	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal			13,00	13,00	0	0	0	0	0	0

In totaal zijn er voor prioriteit 1.1, 13 ondersteunde ondernemingen (RCO01), waarvan 13 door subsidie ondersteunde ondernemingen (RCO02).

2.2 Innovatie van het opwekken van hernieuwbare energie

Einddatum '24	Naam	Subsidieregeling	Call	RCO01	RCO02	RCO04	RCO22	RCO97	RCR02	RCR03	RCR32	RCR33	RCR34
STIM-00124	Limburgs MKB na	Energie		1	2,00	2,00	0,00 1,26 (MW)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal					2,00	2,00	0,00 1,26 MW	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Voor prioriteit 2.2 zijn er in totaal 2 ondersteunde ondernemingen (RCO01), waarvan 2 door subsidie ondersteunde ondernemingen (RCO02). De bijkomende productiecapaciteit voor hernieuwbare energie bedraagt 1,26 MW (RCO22).

2.3 Het ontwikkelen van slimme energiesystemen

Einddatum '24	Naam	Subsidieregeling	Call	RCO01	RCO02	RCO04	RCO23	RCO105	RCR02	RCR03	RCR32	RCR33	RCR34
STIM-00092	Hydrozine-aggreg	Energie		1	3,00	3,00	0,00	0,00 937,50 (MWh)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
STIM-00106	Living Lab Iron Fu	Energie		1	3,00	3,00	0,00	0,00 4835 (MWh)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal					6,00	6,00	0,00	0,00 5772,50 MWh	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Voor prioriteit 2.3 zijn er in totaal 6 ondersteunde ondernemingen (RCO01), waarvan 6 door subsidie ondersteunde ondernemingen (RCO02). De ondersteunende hernieuwbare energiegemeenschappen (RCO23) staat op 0,00 en de oplossing voor elektriciteitsopslag (RCO105) op 5772,50 MWh.